

Fișă de lucru

Fapte și opinii. Textul explicativ.

Nume: Clasa: Data:

Citește cu atenție cerințele fiecărui exercițiu și rezolvă-le în spațiul indicat. Lucrează ordonat și îngrijit. Toate răspunsurile trebuie formulate în propoziții complete, acolo unde se cere. Punctajul total este de 90 de puncte.

1 Exercițiul 1 – Fapte și opinii

18 p

Citește cu atenție următoarele enunțuri și notează în dreptul fiecăruia dacă reprezintă un FAPT (F) sau o OPINIE (O). Justifică pe scurt alegerea ta pentru primul și pentru ultimul enunț.

1. „Ioan Slavici s-a născut în anul 1848.”
2. „Cred că Popa Tanda este cel mai interesant personaj din literatura română.”
3. „România este situată în sud-estul Europei.”
4. „Mi se pare că textele explicative sunt mai ușoare de înțeles decât cele literare.”
5. „Apa fierbe la 100 de grade Celsius la presiune normală.”
6. „Pădurea de la marginea satului era, fără îndoială, cea mai frumoasă din lume.”
7. Justifică alegerea pentru primul enunț.
8. Justifică alegerea pentru ultimul enunț.

2 Exercițiul 2 – Textul explicativ: recunoaștere și trăsături

15 p

Citește textul de mai jos, apoi răspunde la cerințele formulate:

„Curcubeul este un fenomen optic care se formează atunci când lumina soarelui trece prin picăturile de apă rămase în aer după ploaie. Deoarece fiecare picătură se comportă ca o mică prismă, ea descompune lumina albă în culorile componente. Din această cauză, pe cer apare un arc format din șapte culori. Curcubeul poate fi observat numai atunci când soarele se află în spatele privitorului, iar ploaia în fața lui.”

1. Precizează tipul textului (literar sau nonliterar) și subspecia acestuia (narativ, descriptiv, explicativ etc.). Argumentează în două-trei propoziții.
2. Identifică din text două mărci ale textului explicativ (de exemplu: întrebări retorice, conectori cauzali, structuri de tip cauză-efect, definiții, exemple).
3. Formulează întrebarea la care răspunde textul, specifică textelor explicative.

3 Exercițiul 3 – Diferența dintre fapt și opinie într-un text explicativ

15 p

Scrie un scurt text explicativ (6-8 rânduri) despre un fenomen natural pe care îl cunoști (de exemplu: ploaia, curcubeul, eclipsa de soare). Textul tău trebuie să conțină cel puțin trei fapte și o opinie, marcată clar. Subliniază faptele și încercuiește opinia.

4 Exercițiul 4 – Conectori specifici textului explicativ

12 p

Completează spațiile libere cu conectori potriviți dintr-un text explicativ, alegând din lista: deoarece, prin urmare, astfel, din această cauză, în concluzie, de exemplu.

1. „Vara, temperaturile cresc foarte mult; _____, apa din râuri se evaporă mai repede.”
2. „Plantele au nevoie de lumina soarelui _____ realizează fotosinteza.”
3. „Există mai multe tipuri de roci; _____, granitul este o rocă magmatică.”
4. „Codul rutier interzice depășirea vitezei legale; _____, accidentele s-ar reduce dacă toți șoferii l-ar respecta.”
5. „Temperatura a scăzut brusc; _____ s-a format gheața pe drumuri.”
6. „Poluarea afectează grav mediul; _____, trebuie să protejăm natura.”

5 Exercițiul 5 – Transformarea unui fapt într-o opinie și invers

15 p

Transformă fiecare enunț conform indicației din paranteză.

1. „Munții Carpați au o înălțime maximă de 2544 m.” (transformă în opinie)
2. „Cred că această carte este extraordinar de valoroasă pentru oricine.” (transformă în fapt)

6 Exercițiul 6 – Redactare: introducere de text explicativ

15 p

Redactează introducerea unui text explicativ (4-6 rânduri) cu titlul „De ce citim?”

Total: **90 puncte** · Timp recomandat: 45 min · Se acordă 10 puncte din oficiu.